

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Suomen Olympiakomitean lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaali- ja terveysalan valtionavustuksista EU:n elpymismekanismin mukaiseen Suomen kestävän kasvun ohjelmaan

VIITE: Luonnos valtioneuvoston asetukseksi sosiaali- ja terveysalan valtionavustuksista Euroopan unionin elpymis- ja palautumismekanismin mukaiseen Suomen kestävän kasvun ohjelmaan vuosina 2021-2025 (VN/22611/2021)

Suomen Olympiakomitea lausuu otsikkoasiassa:

1 § SOVELTAMISALA

Olympiakomitea pitää hyvänä, että yleishyödylliset tahot mainitaan mahdollisina valtionavustusta saavina tahoina. Yhdistystoimijat järjestävät monipuolisesti sellaista toimintaa, jolla vastataan päätavoitteeseen purkaa koronapandemian aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa.

2 § VALTIONAVUSTUKSEN MYÖNTÄMISEN ERITYISET EDELLYTYKSET

Olympiakomitea kiinnittää erityisesti huomiota pilarin 4 investointiin 2, jonka tarkoituksena on edistää hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista. Liikunnalla on merkittävä terveysongelmia ehkäisevä, hoitava ja kuntouttava vaikutus, joten olisi tärkeää, että liikuntaa hyödynnettäisiin Kestävän kasvun ohjelman tavoitteita edistävissä toimenpiteissä. Olympiakomitea näkee, että liikuntaa edistävien yhdistysten osallistuminen tuettuihin toimenpiteisiin tulisi olla mahdollista, koska liikunta on merkittävä osa ennaltaehkäisyä. Liikkumattomuuden aiheuttamat vuosittaiset lisäkustannukset ja tuottavuuden menetykset ovat 3,2–7,5 miljardia euroa, ja summa kasvaa vuosittain suomalaisen väestön ikääntymisen ja sairastavuuden kasvun takia.

Olympiakomitea pitää hyvänä, että valtionavustuksen myöntämisen edellytyksenä on poikkihallinnollisen yhteistyön huomioiminen. Tähän yhteyteen ensimmäisen momentin kolmenteen kohtaan on syytä lisätä yhteistyö hyvinvointia edistävien yleishyödyllisten toimijoiden kanssa. Muun muassa liikuntaneuvonnan palveluketjut ja lasten ja nuorten etsivä liikuntaneuvonta ovat hyviä esimerkkejä monialaisista toimintamalleista, joissa myös järjestöillä voi olla keskeinen rooli, vaikka ne eivät todennäköisesti olisi pääasiallinen toteuttaja- tai hakijataho. Asia on erityisen tärkeä juuri nyt, kun sote-uudistus ja hyvinvointialueiden käynnistyminen uudistaa toimijakenttää.

Lisäksi Olympiakomitea kiinnittää huomiota pilarin 3 tavoitteen 2 tulkintaan. Tavoitteen tarkoituksena on tukea työelämässä olevien mielenterveyttä ja työkykyä. Liikunnan merkitys työkyvyn ja tuottavuuden edistämisessä on suuri. Liikkumattomuuden kustannuksista merkittävä osa (0,9–3,8 mrd euroa) on tuotannon menetysten kautta muodostuvia tuottavuuskustannuksia. Kehittämispotentiaali on suuri, sillä vain pieni osa työikäisistä täyttää liikuntasuosituksen. Liikunnan hyvinvointivaikutukset ovat sekä fyysisiä, psyykkisiä että sosiaalisia. Liikunta tukee mielenterveyttä, työkykyä ja työssä jaksamista, joten liikunnan tulee olla työelämän kehittämisessä keskeinen keino. Siksi tavoite 2 tulee tulkita siten, että toiminnalla edistetään väestön työkykyä, jossa mielenterveys on tärkeä osatekijä, tunnistetaan kuitenkin myös muut työkykyä ja tuottavuutta rajoittavat tekijät.

Helsingissä 5.10.2021

Mikko Salonen
toimitusjohtaja
Suomen Olympiakomitea